

Węgiel, polityka, stal, ludzie. Kolej w życiu Śląska

VI Rybnicka Konferencja o Historii Kolei

Zaproszenie

W roku jubileuszu 175-lecia kolei na Śląsku Muzeum w Rybniku, Wydział Biznesu, Finansów i Administracji Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach oraz Muzeum Ziemi Górnośląskiej w Ratingen (Oberschlesische Landesmuseum) zapraszają do udziału w konferencji naukowej pt. **Węgiel, polityka, stal, ludzie. Kolej w życiu Śląska**. Będzie to jednocześnie już szóste spotkanie poświęcone dziejom kolei organizowane w Rybniku.

Nie ulega bowiem wątpliwości znaczenie kolei dla historii Śląska – jako czynnika wspomagającego rozwój życia gospodarczego (w tym przemysłu ciężkiego, a zwłaszcza górnictwa), a także oddziałującego na szeroko rozumiane życie społeczne. Już początki kolejnictwa związane z Towarzystwem Kolei Górnośląskiej pokazały jak ważny dla rozwoju wydobycia węgla kamiennego był sprawny transport. W związku z rozbudową tego środka komunikacji powstawały obiekty dworcowe, a z biegiem czasu także liczne budynki mieszkalne czy nawet kolonie pracownicze. Zaangażowanie państwa w funkcjonowanie kolei przyniosło również znaczące zwiększenie nakładów finansowych, a więc i możliwość stosowania najnowocześniejszych rozwiązań technicznych, w tym np. elektryfikacji. Na Śląsku znaleźć można również liczne przykłady obiektów inżynierskich, w tym tunele i wiadukty, o często wyjątkowym charakterze. Liczne grono kolejarzy angażowało się społecznie, sportowo; była to też grupa aktywna pod względem organizacyjnym (np. związki zawodowe) i politycznym (np. powstania śląskie). Śląsk obfitował również w koleje prywatne – związane najczęściej z zakładami przemysłowymi, a także wąskotorowe. Dwoistość rozwoju kolei do 1945 r. (część Górnego Śląska przyłączona do Polski w 1922 r. dzieliła znaczną część cech Polskich Kolei Państwowych) czy również później (część Śląska Cieszyńskiego znajdująca się w Czechosłowacji) jest dodatkowym niezwykle interesującym zagadnieniem badawczym.

Wśród zagadnień, do których poruszenia zachęcamy wskazać można:

- dzieje poszczególnych linii, węzłów, systemów kolei prywatnych

- wpływ kolei na rozwój gospodarczy i społeczny
- relacje między kolejami na Śląsku a pozostałymi częściami Polski, Niemiec, Austro-Węgier, a także z Rosją (umowy międzynarodowe, porozumienia taryfowe, przewozy)
- pracownicy i ich losy, rodziny kolejarzy
- architektura i technika kolejowa
- koleje przemysłowe i kopalniane (powstanie, zarządzanie, eksploatacja), kolej piaskowa
- turystyka kolejowa i wpływ kolei na rozwój turystyki
- Magistrala Węglowa (jej powstanie, znaczenie dla Polski i Śląska)
- kolejowe budownictwo mieszkalne na Śląsku
- rosyjskie koleje a Śląsk i znaczenie połączeń kolejowych na Śląsk dla Rosji
- kolej na Śląsku dziś (jej znaczenie, administrowanie, eksploatacja, przekształcenia i modernizacja)
- zakłady kolejowe i modernizacyjne na kolei dawniej i dziś.

Konferencja odbędzie się w dniach 23-24 października 2017 r. w Rybniku. Z obrad zostaną przeprowadzone bezpłatne transmisje online. Wygłoszone teksty prosimy przesłać do 30 listopada 2017 r. na adres sekretarza konferencji – dr. Dawida Kellera (keller@muzeum.rybnik.pl). Dwujęzyczna publikacja z referatami ukaże się w maju 2018 r.

Organizatorzy zapraszają zatem zainteresowanych tematem badaczy do przesyłania zgłoszeń w nieprzekraczalnym terminie 31 maja 2017 r. Udział w konferencji jest bezpłatny, organizatorzy nie zapewniają noclegów ani nie pokrywają kosztów dojazdu.

Reprezentanci organizatorów:

Muzeum w Rybniku – dr Dawid Keller, tel. 32 43 27 477, keller@muzeum.rybnik.pl

Wydział Biznesu, Finansów i Administracji Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach – dr Michał Kapias, michal.kapias@ue.katowice.pl

Muzeum Ziemi Górnośląskiej w Ratingen – mgr Sebastian Leśniewski, +49 02 102 965 123

Sekretarz konferencji – dr Dawid Keller, tel. 32 43 27 477, keller@muzeum.rybnik.pl